

אלו נערות פרק שלישי כתובות

לז.

עין משפט
נר מצוה

נא א ב ג מיי פ"א מהל
גירושין הל' כל כע סמג
עשין ט' טו"ע אה"ע סימן
י' סעיף ה' ו'

מוסף רש"י

מנצטא גפשה. וממטרא
מוך צהדה ומזמן לה
(במות ליה). אלא יוצאה
בשן ועין. דלא הוה
ידעת מעיקרא דעמיה
להסתחרר לא מיטרחא
ומזדהר לאמיו מוך צהדה
(שם). אנוסה ומפוחה.
ישראלית, והי אונס
ממילא הוא ואין לה
מוך (שם). מתהפכת.
ואף יוצאה בשן ועין נמי
ליכא השמא למפוך, דכיון
דהיפוך קל הוא לה ואין
צו טורח, מתהפכת היא,
דכל אשה מזה אינה רואה
להתעבר (שם).

וראיה דס. צו ציוס: דיה שפסא. ולא גזרו זה טומאת מעת לעת
לנמא טהרות שנגעה בהן משעת טבילה עד שעת ראייה דהא אפי'
יאל דס זה מאתמול והעמידוהו כותלי בית הרחם שזהו הטעם של
מעט לעת צננות ישראל הלא דס כעניתי^א כרס צהמה. ואס תאמר
ניקוח שמא משטבלה ענקר ויאל מיד
טומאה למפרע דרצנן היא והיכא
דאיכא למיגזר מעת לעת שלם גזר
מפקדה לפקדה והיכא דלא גזר
מעט לעת לא גזר מפקדה לפקדה:
וצריכה להמתין ג' חדשים. שלא מנשא
להצנין צין זרע הזרע בקדושה לזרע
הזרע שלא בקדושה: רבי יוסי מסיי.
לקמיה מפרש טעמא: **צריכות**
להמתין. ואף על פי שקטנה אינה
מתעברת גזירה קטנה אטו גדולה:
משמש צמון. ונמנת מוך לאחר
צנילה ושואבת הזרע: **מנטרא**
נפשה. ומזמנת לה מוך: **דלא ידעה**
היכא ממטו לה. שצאים למוכרה
וסברה דלמא ממטו לה לגזי ישראל
ופרקו לה ומנטרא נפשה לשמש צמון:
אלא יוצאה בשן ועין. שפחה שקימא
לדוניה את עיניה ויאלה לחירות מנח
הוה ידעה מעיקרא דמיפוק לחירות
דמנטרא נפשה לזמן מוך לשמושה: **כל**
ממילא. מידי דליכא לאחדורי ציה
מעיקרא דמיפוק לחירות מודה רבי
יוסי: **הוי אנוסה דממילא.** דלא הוה
ידעה דליסקיק בה הכי ומזמן לה
מוך: **מתהפכת.** שיאל הזרע ולא
יקלוט והא אפילו צמדי דממילא
מלו למיעבד וכולן עושות כן: **משום**
דאיכא איבוד נשמה. יש כאן עונש
חמור ודיו צכך אס ענשתו לאצד
נשמה ליהרג: **אימא לא.** אין זה
עונש ימירה וליעציד ציה תרמי:
דלא חמייר איסוריה. לא עבר עבירה
חמורה ודיו שתענשו עונש אחד:
לא

א) יצמות לה. וכל הסוגיא
ע"ש. ב) אין לה מוכן וכן
נראה מפי' רש"י דלמא.
ג) נשם אימא אצד. ד) צ"ק
פנ: מסות ד. יג: [ועל]
לב: ג. ט) [ועל לה: ושו"ע].
ו) כס"א: גייה, ו) כס"א:
לזרע הגויס, ח) נשם מנח.
ט) דלא גזרין כלי' כלי'
כש"ל, י) נשיך לעיל
נמשנה לו: י) ט' דף כט.
ד"ה ועל אשת, ט) ג' ו'
שיך שס, ט) נלה. ד"ה
רבנן.

תורה אור השלם

1. ובי יצאו אנשים ונגפו
אשה הרה ויצאו ילדיה
ולא ידעה אסון ענשו
יצאש באשר ישיית עליו
בעל האשה ונתן
בפוליס: שמות כא כב
2. וקחה אם בן הבית
הרשע והפילו השפט
והקדו לקניו כדי רשעתו
במספר: דברים כה ב

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דיה שפחה
ובו' לא גזר מפקדה
לפקדה. כדלמא צהדה לו
ע"ה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) נמי ר' יוסי אומר
הוי הוא כלל הנשים ע"י
גדה דף לו ע"ה מודה
ליכא שבות וכו' והאסון
מהר"ב פ' לא ציני בש"ס
החדשים בגהותיו:

וסבר רבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא הגיורת בו' קשה
דהשתא דמדמה גיורת לשצויה א"כ תיקשי ליה ממתנין
גופה דר' יהודה לא משה גיורת לשצויה דתנן ר' יהודה אומר שצויה
שנפדית הרי היא בקדושתה משמע דצדקן מודה לתנא קמא ואמר
ר"י דמתני' אחי ליה שפיר דמודה
בגיורת שאין לה קנס דודאי היא
צחוקת צעולה שנצטלה צדוד שלא
היה דעתה להתגיר ואפילו אס היה
דעתה להתגיר משהיתה בת שלם
שנים ויוס אחד מ"מ לא מנטרא
נפשה כיון דאינה ראויה להתעבר
אזל מהך דצריכה להמתין שלשה
חדשים אף על גב דדעתה לאיגורי
ומנטרא נפשה אפילו הכי קאמר
צריכה להמתין ג' חדשים דאי אפשר
לשמור עלמה מן העובדי כוכבים
כ"ש שצויה שהיא מסורה צידם:
רבי יהודה אומר דיה שעתה.
פירש הקונטרס כיון דליכא
מעט לעת מפקדה לפקדה נמי לא
גזר רצנן ורבי יוסי דקאמר וממטרא
מעט לעת לאו דוקא מעט לעת
אלא כלומר צרות מעט לעת ממטרא
משנתגיירה: שבויה מנטרא
נפשה. וא"ת והא צקונה נמי מיירי
דלא מנטרא נפשה דהא אינה יודעת
לשמור עלמה וקאמר ר"י דבקדושתה
קיימא דקתני צמתני ימירה מצת ג'
שנים ויוס אחד וי"ל דקטנה לגמרי
אינה מוסרת עלמה לציה וכהיא
מוסרת עלמה לציה קתה היא צת
דעת ויודעת לשמור עלמה:
צריכות להמתין שלשה חדשים
דברי ר' יהודה. משמע
דאפי' צקונה שאינה ראויה להתעבר
קאמר רבי יהודה דצריכה להמתין
מדקאמר ימירות מצנות ג' ויוס אחד
דגזר קטנה אטו גדולה וקשה לר"י
ולרצינו תס דתניא צחוקן (יצמות דף
ע"ג: ט) הרי שהיתה רדופה לילך לבית
אביה או קטנה כו' צריכה להמתין ג'
חדשים דברי ר"מ ר' יהודה מתיר
ליארס ולינשא מיד אלמא לא גזר רבי
יהודה קטנה אטו גדולה וכ"ת דוקא
בגיורת ומשחררת ושצויה גזר טפי

וסבר רבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא
הגיורת שנתגיירה וראתה דם ר' יהודה אומר
דיה שעתה א' ר' ויוסי אומר הרי היא ככל הנשים
וממטרא מעת לעת ומפקדה לפקדה וצריכה
להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה ר' יוסי מתיר
ליארס ולינשא מיד א"ל גיורת אשבויה קא
רמית גיורת לא מנטרא נפשה שבויה מנטרא
נפשה ורמי שבויה אשבויה דתניא ג' הגיורת
והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו
ושנשתחררו יתירות על בנות ג' שנים ויוס
אחד צריכות להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה
ר' יוסי מתיר ליארס ולינשא מיד אשתיק
א"ל מידי שמיע לך בהא אמר ליה הכי אמר
רב ששת שראוה שנבעלה א"ה מאי טעמא
דר' יוסי אמר רבה קסבר ר' יוסי אשה מזנה
משמשת במוך שלא תתעבר בשלמא גיורת
כיון דדעתה לאיגורי מנטרא נפשה שבויה
נמי דלא ידעה היכא ממטו לה שפחה נמי
דשמעה מפי מרה אלא יוצאה בשן ועין
מאי איכא למימר וכי תימא כל ממילא לא
א"ר יוסי הרי אנוסה ומפותה דממילא ותניא
אנוסה ומפותה צריכות להמתין ג' חדשים
דברי ר' יהודה ב' ר' יוסי מתיר ליארס ולינשא
מיד אלא אמר ר' רבה קסבר ר' יוסי אשה
מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר ואידך
חיישי' שמא לא נהפכה יפה יפה: שנא' ואלא
יהיה אסון ענוש יענוש וכו': והא מהכא נפקא
מהתם נפקא כדי רשעתו מ' משום רשעה
אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום
שתי רשעיות חדא במיתה ומזמן וחדא
לא
במלקות ומזמן וצריכא דא' אשמעינן מיתה ומזמן משום דאיכא איבוד נשמה
אבל מלקות ומזמן דליכא איבוד נשמה אימא לא ואי אשמעינן מלקות
ומזמן משום דלא חמיר איסוריה אבל מיתה ומזמן דחמיר איסוריה אימא לא
צריכא ולרבי מאיר ד' דאמר לוקה ומשלם תרתי למה לי חדא במיתה ומזמן
וחדא

כדי להצנין צין זרע שזרע בקדושה לשמורע שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרצנן דמפרש התם לעיל^א טעם דצריכות להמתין גיורת שמה
ישא אחותו מאצו ויבס אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר צקונה צת ישראל דאזל צגירת
ושצויה ומשחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאצו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר כס"פ ד' אחין
(שם דף לו: ו) דכולן צריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשחררת קטנה אכל קטנה צת ישראל צגירה צת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה וצגירת ומשחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד לשמואל צשלמא צקונה צת ישראל סבר כ"מ אלא
צגירות כמאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה צין קטנה צין גדולה צריכה להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה צריכה להמתין
ומיחו למאי דמוקי להך דהכא צצרחא שנבעלה אחי שפיר כר' יהודה ומינין למימר דדוקא צצרחא שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזר' קטנה
אטו גדולה אכל אותה שאינה דאי צעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם
משום י' דגורין קטנה אטו גדולה דאפילו צגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דכס"פ ד' אחין (ג"ו ע"ה) מייתי הך צצרייתא דהכא
ול"ג צה ימירות מצנות ג' ויוס אחד וצתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי צגדולה אכל צקטנה מודה דאין צריכה להמתין
דקאמר צצרייתא דרדופה ר' יהודה וצצת ישראל כרבי מאיר ואפשר דבגיורת קטנה מודה ר' מאיר דאין צצרייה
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן צריכות להמתין חוץ מגיורת ומשחררת גדולה וקטנה צת ישראל אינה צריכה להמתין צנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אכל צנשוואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר צגירות כרבי יוסי וצצת ישראל כ"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא צנשוואין גזר ר"מ ושמא צנשוואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו צנות דאי פליג דהא שרי אנוסה ומפותה אפילו גדולה ואית
דגרסי צצרייתא דרדופה ר' יוסי צצמקוס ר' יהודה וס' פירשנו: **א' הכי מ"ב דר' יוסי.** תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקומנא צצרחא
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא צלאו הכי נמי תיקשי ליה צצרייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפותה ולפי סוגיא נראה דזה
המקשה עמנו הוא דמייתי לה ומיחו י"ס דגרסי צצמון א"ל אציי צשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שזה
המקשה לא ידע צצרייתא דמייתי לקמן דאציי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא צצילהי ד' אחין (ג"ו ע"ה):

אמר רבה קסבר רבי יוסי בו'. אליצא דרבי יוחנן משני דלדידיה דמפרש טעמא דר' יהודה שלא יהא חוטא נשכר לא קשיא מידי
ומיחו רבה לא קאמר אלא דלמא: **אשה** מזנה מתהפכת. ומהשתא לא קשה אנוסה ומפותה ומיחו יוצאה בשן ועין מודה
רבי יוסי דצריכה להמתין לאותה למה תהפך: **הבא ע"ה בתו.** למאי דמוקי מתני' צפרק צן סורר (פסחים דף ע"ג: ו) צצמפותה
צריך לאוקמה צצצא עליה וצגרה כדפרישית לעיל: **ויעל בת אשתו.** הוה מצי למייתי אשת אציו וכלתו דהא שחיב נמי עריות דעל
די קדושין אלא תנא ושייר: **חדא** במלקות ומזמן. לעיל^א פירשתי למה לא יליף רשע רשע תימה דצריש החובל (צ"ק דף ע"ג: פ) פריך הא
מיציעי ליה קרא דלא תקחו כופר דלא תשקול מיניה ממונא ותקטליה ומשני ההוא מכדי רשעתו נפקא הוה ליה למימר ההוא מלא יהיה
אסון נפקא דכדי רשעתו אמת למלקות ומזמן וי"ל דהתם טעי כ' היכי דטעי הכא מעיקרא לומר דמכדי רשעתו נפקא מיתה ומזמן ויהא
דלא פריך האי צצמלקות ומזמן כמיז לא חש להקשות משום דהוי מצי לשנויי מלא יהיה אסון נפקא אי נמי לסימנא צצלמא נקטיה התם:
ומדא

כדי להצנין צין זרע שזרע בקדושה לשמורע שלא בקדושה זה אין נראה דהא לרצנן דמפרש התם לעיל^א טעם דצריכות להמתין גיורת שמה
ישא אחותו מאצו ויבס אשת אחיו מן אמו כו' טפי אית לן למיגזר צקונה צת ישראל דאזל צגירת
ושצויה ומשחררת לא שייך שמא ישא אחותו מאצו ועוד דשמואל אית ליה סברא איפכא מדר' יהודה דהא שמואל קאמר כס"פ ד' אחין
(שם דף לו: ו) דכולן צריכות להמתין ג' חדשים חוץ מגיורת ומשחררת קטנה אכל קטנה צת ישראל צגירה צת ישראל
גזר קטנה אטו גדולה וצגירת ומשחררת לא גזר והיינו איפכא מדרבי יהודה ועוד לשמואל צשלמא צקונה צת ישראל סבר כ"מ אלא
צגירות כמאן לא כרבי יהודה ולא כר' יוסי דלרבי יהודה צין קטנה צין גדולה צריכה להמתין ולרבי יוסי אפי' גדולה אינה צריכה להמתין
ומיחו למאי דמוקי להך דהכא צצרחא שנבעלה אחי שפיר כר' יהודה ומינין למימר דדוקא צצרחא שנבעלה קאמר ר' יהודה דגזר' קטנה
אטו גדולה אכל אותה שאינה דאי צעולה לא ולפי לשון אחרון דהתם לא קשה כלל אע"ג דשמואל איפכא מדרבי יהודה כיון דאין הטעם
משום י' דגורין קטנה אטו גדולה דאפילו צגדולה נמי שרי לפי שמתהפכת ואור"י דכס"פ ד' אחין (ג"ו ע"ה) מייתי הך צצרייתא דהכא
ול"ג צה ימירות מצנות ג' ויוס אחד וצתוספתא נמי ל"ג ליה ולפי זה ניחא דמיירי צגדולה אכל צקטנה מודה דאין צריכה להמתין
דקאמר צצרייתא דרדופה ר' יהודה וצצת ישראל כרבי מאיר ואפשר דבגיורת קטנה מודה ר' מאיר דאין צצרייה
להמתין וללשון אחרון דהתם דאמר שמואל כולן צריכות להמתין חוץ מגיורת ומשחררת גדולה וקטנה צת ישראל אינה צריכה להמתין צנות
משום דזנות דקטנה לא שכיח אכל צנשוואין גזר קטנה אטו גדולה וסבר צגירות כרבי יוסי וצצת ישראל כ"מ דגזר קטנה אטו גדולה
וס"ל דדוקא צנשוואין גזר ר"מ ושמא צנשוואין מודה ר' יוסי לר"מ ומיחו צנות דאי פליג דהא שרי אנוסה ומפותה אפילו גדולה ואית
דגרסי צצרייתא דרדופה ר' יוסי צצמקוס ר' יהודה וס' פירשנו: **א' הכי מ"ב דר' יוסי.** תימה לר"י דמשמע דמשום דאוקומנא צצרחא
שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא צלאו הכי נמי תיקשי ליה צצרייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפותה ולפי סוגיא נראה דזה
המקשה עמנו הוא דמייתי לה ומיחו י"ס דגרסי צצמון א"ל אציי צשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגורי כו' ולפי גירסא זו אחי שפיר שזה
המקשה לא ידע צצרייתא דמייתי לקמן דאציי הוא דמייתי לה וכן הוא גירסא צצילהי ד' אחין (ג"ו ע"ה):